

Uppföljning av Ung framtid

Progressionsmätning med enkäter

Innehåll

1	Inledning	4
2	Projektet Ung framtid	6
3	Progressionsfaktorer	7
3.1	Tidigare litteratur	7
3.2	Progressionsfaktorerna som mäts	8
4	Enkätproceduren och beskrivning av urvalet	9
5	Resultat från progressionsmätningarna	11
5.1	Frågor som besvarats vid start och slut	11
5.2	Frågor som endast besvarats vid uppföljningstillfället	12
6	Samband mellan progressionsfaktorer och utfall till arbete eller studier ...	14
6.1	Sambanden mellan individegenskaper och utfall till arbete eller studier ..	16
7	Sammanfattning och slutsatser	19
	Referenser	21
	Appendix 1:	23
	Appendix 2	27
	Appendix 3:	30
	Appendix 4:	36

1 Inledning

Ett av Arbetsförmedlingens huvuduppdrag är att hjälpa arbetssökande att etablera sig på arbetsmarknaden. Långa tider av arbetslöshet kan vara särskilt allvarligt för unga som precis påbörjar sina arbetsliv; en fördröjning av arbetsmarknadsinträdet kan ha långvariga negativa effekter på hela deras arbetsliv såväl som hälsa (Nordström Skans, 2005; Brydsten, 2017). För att kunna hjälpa unga arbetssökande på bästa möjliga sätt behövs kunskap om hur Arbetsförmedlingen kan bidra till att unga snabbt kan etablera sig på arbetsmarknaden. Även om arbetsmarknaden varit god under senare år, kommer konjunkturen att vända och det är viktigt att dra lärdomar om hur vi kan rusta och stödja unga arbetssökande.

Lyckade utfall av arbetsmarknadspolitiska insatser mäts ofta som övergångar till arbete eller studier. Men genomförandet av en effektiv arbetsmarknadspolitik förutsätter att vi också har kunskap om hur vägen fram till ett arbete (eller fortsatta studier) ser ut. Att studera vilka faktorer som är förknippade med ett stegvist närmande mot arbetsmarknaden är dock inte helt lätt, och kunskapen på detta område är begränsad. En svårighet är att det ofta saknas viktig information som inte finns i registerdata, t.ex. information om individens arbetsmarknadsrelaterade nätverk eller vilja att flytta. För att få den typen av information behöver registerdata kompletteras med information från exempelvis enkätstudier.

Syftet med den här rapporten är att med hjälp av enkäter mäta faktorer som inte finns i registerdata och som förväntas vara förknippade med unga arbetssökandes sannolikheter att hitta jobb eller påbörja en utbildning. Detta görs genom att följa upp deltagare i projektet Ung framtid. Rapporten besvarar två frågor: 1) Har det skett förändringar hos deltagarna med avseende på faktorer som är tänkta att fånga om de arbetssökande har närmat sig arbetsmarknaden? 2) Hur samvarierar dessa faktorer med sannolikheten att hitta ett jobb eller påbörja en utbildning? Kunskap om vilka faktorer som kan förutsäga individernas arbetsmarknadsutfall är också viktigt vid utformandet av en träffsäker arbetsmarknadspolitisk bedömning (profilering).

Mer specifikt undersöks förändringen i följande avseenden: arbetsrelaterade kontakter, benägenhet till geografisk rörlighet, egen uppfattning om ens möjligheter att få arbete inom tre månader, vetskap om vad hen vill arbeta med (eller studera, om det är målsättningen) och livsnöjdhet. Detta är faktorer som är potentiellt viktiga för om den arbetssökande ska kunna hitta ett jobb eller påbörja en utbildning. För att fånga förändringar under uppföljningstiden skickades enkäter till deltagarna vid två olika tillfällen; när deltagaren startade projektet och sen igen vid ett senare uppföljningstillfälle. I uppföljningsenkäten ställdes även några kompletterande frågor där den arbetssökande ombads reflektera över sina erfarenheter under projektiden.

Projektet Ung framtid syfte var att öka unga arbetssökandes chanser på arbetsmarknaden genom att ge mer hjälp och stöd till arbetssökande i deras jobbsökande samt genom att arbeta mer intensivt med arbetsgivare. Målgruppen var unga arbetssökande som låg relativt nära arbetsmarknaden. De skiljer sig därmed från målgrupper som vanligtvis undersöks i samband med studier om stegvist närmande

mot ett arbete (så kallad progression). De få studier som finns studerar arbetssökande som står långt ifrån arbetsmarknaden (se Arendt m.fl. 2016 och Arbetsförmedlingen 2018). Det är dock viktigt att även arbeta med att förkorta vägen för mindre utsatta individer. Detta för att förhindra att dessa hamnar i långtidsarbetslöshet, men också för att frigöra resurser för andra mer behövande arbetssökande. Denna studie, som enligt vår vetenskap är den första studien av sitt slag i Sverige, syftar till att belysa hur vägen ser ut för just denna målgrupp. Den ger också lärdomar om hur liknande studier kan göras på andra grupper av arbetssökande.

Resultaten i rapporten visar att det sker förändringar i vissa av de undersökta faktorerna. Det gäller särskilt den självuppskattade möjligheten att vara i arbete (eller påbörja studier) inom en snar framtid samt livsnöjdheten. Värt att notera är att uppfattningen om möjligheten att få ett jobb har försämrats mellan tidpunkten när deltagarna påbörjade programmet och tidpunkten för uppföljningen, samtidigt som nöjdheten med livet har förbättrats. Trots att förändringarna i genomsnitt rör sig i motsatt riktning, är faktorerna positivt korrelerade med varandra. d.v.s. de flesta av dem som får en förbättrad tro på sina arbetsmarknadsutsikter blir också mer nöjda med sina liv och vice versa. Resultaten visar också att arbetssökande i större utsträckning vet vilket typ av jobb eller utbildning de vill ha i slutet av mätperioden än i början. Deltagarnas uppfattning om möjligheten att vara i arbete inom tre månader samt livsnöjdheten är de faktorer som tydligast är förknippade med att deltagarna hittar ett jobb (sex månader efter första enkätsvarstillfället). De som hade höga startvärden eller en positiv utveckling i dessa faktorer hade högre sannolikhet att vara i arbete. Även höga startvärden på antalet arbetsmarknadsrelaterade kontakter har ett positivt samband med sannolikheten att hitta ett jobb.

En viktig slutsats från resultaten är att självskattningsfrågor ställda till de arbetssökande skulle kunna bidra till att öka träffsäkerheten vad gäller att förutsäga individernas arbetsmarknadsutfall, exempelvis i samband med den arbetsmarknadspolitiska bedömningen. Att kunna göra träffsäkra arbetsmarknadspolitiska bedömningar är av stor vikt för flera delar av myndighetens verksamhet.¹

Analysen visar även på stora skillnader i sannolikheten att hitta ett arbete eller påbörja studier mellan olika grupper av deltagare. Deltagare som är utrikes födda eller har en funktionsnedsättning har, i linje med tidigare studier, lägst chans att vara i arbete i slutet av mätperioden.² Skillnaderna kan inte förklaras av de progressionsfaktorer som mätts med hjälp av enkäterna.

Rapporten disponeras som följer. Projektet Ung framtid beskrivs i kapitel 2. Kapitel 3 innehåller en översikt över den tidigare forskningslitteratur som har identifierat faktorer som är förknippade med bättre arbetsmarknadsutfall, och som ligger till grund för de faktorer som mäts i rapporten. Kapitel 4 ger en beskrivning över enkätproceduren samt det urval och bortfall som utgör underlaget till undersökningen. Resultat som visar på de erfarenheter som deltagare anser de haft under uppföljningstiden beskrivs i kapitel 5 medan samband mellan eventuella

¹ Detta lyfts också fram i Januariöverenskommelsen 2019 som en fortsatt viktig uppgift för Arbetsförmedlingen.

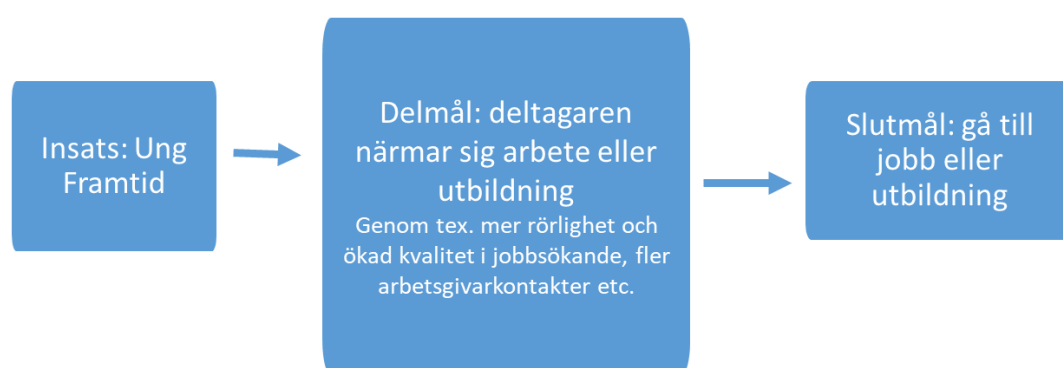
² Se t.ex. Engdahl och Forslund, 2015.

progressionsfaktorer och utfall till arbete och studier beskrivs i kapitel 6. Rapporten avslutas med sammanfattning och slutsatser.

2 Projektet Ung framtid

Ung framtid var ett Europeiskt socialfondsprojekt som utgjorde en del av den Europeiska Kommissionens satsning på ungdomar, det så kallade "Syssestättningssinitiativet för unga".³ Projektet genomfördes av Arbetsförmedlingen och syftet var att sänka ungdomsarbetslösheten i regioner där den har varit förhållandevis hög. Projektet omfattade cirka 16 900 arbetssökande under perioden april 2015 till april 2018. Figur 1 är en illustration av projektets del- och slutmål. Slutmålet har varit att få projektdeltagare i arbete eller studier. För att så småningom kunna uppnå detta övergripande mål har delmålen varit att rusta den arbetssökande på olika sätt, exempelvis genom att förbättra kvaliteten i jobbsökande, främja den arbetssökandes arbetsmarknadsrelaterade nätverk samt främja individens geografiska rörlighet.

Figur 1: Del- och slutmål av Ung framtid.

För att uppnå slutmålet har fokus inom Ung framtid främst legat på ett intensifierat matchningsarbete med arbetssökande och arbetsgivare. För att uppnå detta minskades antalet arbetssökande per arbetsförmedlare. Projektinnehållet har främst varit insatser som kan ses som "basförmedlingsinsatser", exempelvis jobbsökaktiviteter, vägledning, anordnande av rekryteringsträffar, kontakt med arbetsgivare etc. Inledningsvis omfattade projektet arbetssökande som stod relativt nära

³ Syssestättningssinitiativet för unga är ett av EU-kommissionens tre programområden som avser att förbättra arbetsmarknadsfunktionssätt och kopplingar mellan utbildning och arbete runtom i Europa. Programområdet handlar specifikt om satsningar på unga i regioner med särskilt hög ungdomsarbetslöshet; för Sveriges del handlar det om mellersta Norrland, norra Mellansverige och Sydsverige (se <https://www.esf.se/sv/Vara-fonder/Socialfonden1/Overgripande-information-om-socialfondsprogrammet/Programomraden/Programomrade-3-Syssestättningssinitiativet-for-unga>).

arbetsmarknaden.⁴ Målgruppen utvidgades senare till att även inkludera arbetssökande som befann sig längre ifrån arbetsmarknaden.⁵

3 Progressionsfaktorer

Det är inte givet vilka faktorer som kan definieras som faktorer som leder till progression d.v.s. ett närmande mot ett arbete. Enligt en dansk studie kan en progressionsfaktor definieras som något som påverkar en individs anställningsbarhet, är relevant för nuvarande arbetslöshetsperiod och kan förändras över tid (se Arendt m.fl., 2016). De progressionsfaktorer vi vill mäta är sådana som, direkt eller indirekt, tros vara relaterade till den arbetssökandes arbetsmarknadsutfall och som bör kunna ändras med hjälp av projektets insatser. Förbättringar i dessa faktorer förväntas således hjälpa de arbetssökande att närma sig arbete eller utbildning.

Svårigheten med att välja progressionsfaktorer är att faktiskt *veta* vilka aspekter som leder till att slutmålet uppnås, alltså att den arbetssökande får ett arbete eller påbörjar studier. Det förutsätter i det ideala fallet att det har gått att fastställa orsakssamband mellan de olika faktorerna och sannolikheten att personer hittar ett arbete eller påbörjar studier. Det är inte möjligt att identifiera dessa kausala samband inom ramen för den här rapporten. Istället motiveras valet av progressionsfaktorer i första hand av existerande litteratur där ett antal sådana faktorer har identifierats. Då faktorerna vi mäter är sådana som vi med stöd från tidigare litteratur kan anta möjliggör för progression kommer vi fortsättningsvis i rapporten, för enkelhetens skull, benämna dessa *progressionsfaktorer*. Vi undersöker även andra faktorer som projektet själva ansåg viktiga för att få deltagarna att närma sig arbetsmarknaden, t.ex. om de arbetssökande visste vad de ville arbeta med.

3.1 Tidigare litteratur

Detta delavsnitt beskriver kortfattat resultaten från forskningslitteraturen som identifierar samband mellan olika faktorer och utfall på arbetsmarknaden. Studierna berör i vissa fall andra målgrupper än den som projektet Ung framtid riktar sig till, dvs. ungdomar. Trots det kan dessa studier ge värdefulla insikter för målgruppen i fråga. Kopplingar kan särskilt göras till litteratur kring nätverk, livsnöjdhet och hälsa.

Den enda studien, enligt vår vetenskap, som gör progressionsmätningar med hjälp av enkäter är en dansk studie (Arendt m.fl., 2016). I studien följs individerna under ett antal år, och var tredje månad ställs frågor om bland annat sökbeteende, hälsa, kunskap om arbetsmarknaden, och tilltron till att hitta ett jobb. I studien ingick både självskattningsfrågor men även skattningar gjorda av arbetsförmedlare.⁶ Resultaten visade exempelvis att sannolikheten att vara i arbete var positivt korrelerad med ett mer aktivt jobbsökande, kunskap om arbetsmarknaden, och tillit till att hitta jobb. Den

⁴ För en utförligare beskrivning av Ung Framtid se slutrapport Ung framtid 2018-09-04 (Af- 2016/00026611).

⁵ Bedömningen av hur nära en individ står arbetsmarknaden är subjektiv och görs av arbetsförmedlare.

⁶ Inom ramen för vår studie fanns från början även frågor som var avsedda att besvaras av arbetsförmedlare. På grund av låga svarsfrekvenser har vi inte kunnat använda den här informationen och har därmed inte med exempelvis mer personlighetsrelaterade aspekter som också kan vara viktiga för övergång till arbete.

danska studien kan dock (till skillnad från andra studier i detta avsnitt) endast påvisa samband och inte nödvändigtvis orsakssamband (kausalitet).

Tidigare studier visar att nätverk är en viktig faktor för möjligheterna att få jobb (se t.ex. Montgomery, 1991; Cappellari och Tatsiramos, 2010). Både de formella och nära informella kontakterna -såsom föräldrar, släkt och vänner- är viktiga för att ungdomar ska hitta det första jobbet. Detta gäller särskilt vid svagare konjunkturläge och för ungdomar med svagare ställning på arbetsmarknaden i termer av utbildning, betyg och just brist på kontakter (Hensvik och Nordström Skans, 2013, Kramarz och Nordström Skans 2014; Hensvik m.fl. 2017).

Självuppskattad hälsa är en annan viktig komponent. Hälsa som progressionsfaktor har bakgrund i hypotesen att den arbetssökande har svårare att ägna tid och energi till jobsökande och andra arbetsrelaterade aktiviteter när hälsan är sämre. Hälsan påverkar individens arbetsförmåga, löner och val att investera i utbildning eller att överhuvudtaget delta i arbetskraften (se t.ex. Arendt m.fl. 2017; Currie 1999; Case m.fl. 2005). Arbetslösa har generellt sämre självuppskattad hälsa än personer som har ett arbete, även om det i litteraturen inte finns stöd för att hälsan försämras av att bli arbetslös (se Böckerman och Ilmakunnas, 2008).

Livsnöjdhet är en faktor som har visat sig ha stark koppling till huruvida en individ har sysselsättning eller inte. Den påverkas starkt negativt vid arbetslöshet och indikationer finns på att den, trots förbättring, inte återgår till sin initiala nivå när individen återigen är i sysselsättning (se t.ex. Lucas m.fl. 2004; Clark m.fl. 2008; Winkelmann, 2014; Winkelmann och Winkelmann, 1998). Dessutom är de arbetssökande som är mest olyckliga också de som visar sig vara minst effektiva i sitt jobsökande (Winkelmann 2014). Den försämrade livsnöjdhetens negativa effekter kan dämpas genom möjligheter till deltagande i arbetsmarknadspolitiska program, dock bara så länge individen upplever att aktiviteterna motsvarar dennes kompetens och att de leder till ökade möjligheter att få jobb (se Korpi, 1997 och Wulfgramm, 2011).

Indikationer finns också på att arbetslöshet kan minskas något om arbetssökande i högre utsträckning flyttar eller pendlar till områden med fler lämpliga jobb (se Marthin, 2012). Ett problem med bristande rörlighet är dessutom att arbetssökande riskerar att inte arbeta där de skulle vara som mest produktiva (se t.ex. Westerlund, 2001).

3.2 Progressionsfaktorerna som mäts

Progressionsfaktorerna som valts ut, utifrån forskningsresultat och projektets egna mål, redovisas i Figur 2. De exakta frågorna som inkluderats i enkäten för att mäta dessa redovisas i Appendix 1.

Figur 2: Progressionsfaktorer som mäts.

4 Enkätproceduren och beskrivning av urvalet

Enkätproceduren

Enkätproceduren i denna studie har sin utgångspunkt i den danska studien av Arendt m.fl. (2016), men är mindre omfattande. I denna studie följs individer upp vid två olika tillfällen (färre än i Arendt m.fl. 2016). Det finns flera skäl till denna avgränsning. För det första står unga arbetssökande i genomsnitt betydligt närmare arbetsmarknaden än den målgrupp som studeras i den danska studien. För att bibehålla bra svarsfrekvenser krävs därför en kortare uppföljningsperiod. För det andra har progressionsmätning inte varit huvudsyftet med projektet Ung framtid, något som har medfört ekonomiska begränsningar på hur ofta och hur länge projektet har kunnat följas upp.

För att kunna fånga *förändringen* i de faktorer som mäts skickades första enkäten ut i samband med projektets start och den andra vid ett senare tillfälle. Enkäterna som skickades vid det senare mättillfället innehöll samma frågor som den första (för att kunna observera förändringen i dessa frågor), men även ett antal ytterligare frågor för att fånga den arbetssökandes upplevda utveckling under perioden.

Enkäterna skickades till ett slumpmässigt urval av individer, vilket omfattade 60 procent av deltagarna som påbörjade projektet mellan oktober 2016 och december

2017. Deltagarna i urvalet fick den första enkäten inom en vecka från projektets start. De som svarade på enkäten fick senare uppföljningsenkäten.⁷

Uppföljningsenkäten har initialt skickats till deltagare två månader efter startenkäterna. När tvåmånadsmätningarna hade hållit en tillräcklig nivå har uppföljningsenkäten skickats tre månader efter projektstart till resten av deltagarna i urvalet. Bakgrunden till två- och tre månadsuppföljningar förklaras mer i detalj i Appendix 2.

Det är viktigt att ha i åtanke att det inte kan fastställas om eventuella observerade förändringar uppstår på grund av insatserna i projektet eller av andra anledningar, och om det är just de förändringarna som leder till bättre eller sämre möjligheter för arbete och studier. Det vi kan se är om förändringarna har skett under projekttiden och om det finns ett samband mellan förändringarna och arbetsmarknadsutfallet.⁸

Beskrivning av urvalet

I enkätstudier, och när det dessutom är frivilligt att svara, finns risk för att det uppstår systematiska skillnader mellan de som väljer att svara och de som inte gör det. Enkätsvaren reflekterar alltså endast självuppskattningen för de individer som väljer att svara. För att förstå enkätresultaten är det därför viktigt att få en bild av vilka deltagare som fick enkäterna och vilka som faktiskt svarade. För detta syfte har information från Arbetsförmedlingens datalager kopplats till de individer som ingick i urvalet.

Överlag visar den beskrivande statistiken att de arbetssökande som svarade på enkäterna inte skiljer sig avsevärt från de som inte svarade på enkäten, men det finns några undantag. En märkbar skillnad är att individer med högre utbildningsnivå svarade på enkäten i högre utsträckning. Den största skillnaden mellan de svarande och de som föll bort var att nästan alla individer (99 procent) av de som svarade på uppföljningsenkäten fortfarande var inskrivna på Arbetsförmedlingen medan motsvarande siffra var 52 procent för de som hörde till bortfallet. Det är ett förväntat resultat då benägenheten att svara minskar när arbetssökande har avregistrerats från Arbetsförmedlingen. Resultaten som redovisas senare i rapporten gäller således främst arbetssökande som vid mättillfället fortfarande var inskrivna på Arbetsförmedlingen. Det är dock en intressant grupp att följa för att få svar på om individer som ännu inte har fått jobb, ändå upplever förändringar som senare kan kopplas till ett bättre arbetsmarknadsutfall. För en utförligare beskrivning av urvalet och bortfallet se Appendix 2.

⁷ Vid uteblivet svar skickades en mejlpåminnelse. För att få upp svarsfrekvenserna ytterligare blev arbetssökande uppringda för en telefonintervju om de inte hade svarat efter påminnelsen.

⁸ Arbetsförmedlingen genomför parallellt en *effektutvärdering* där projektets effekter ska kunna fastställas.

5 Resultat från progressionsmätningarna

5.1 Frågor som besvarats vid start och slut

Förändring i progressionsfaktorerna

I Tabell 1 redovisas resultaten från tvåmånadsuppföljningen. Kolumn 1 visar de undersökta progressionsfaktorerna. Kolumn 2 och 3 visar genomsnittsvärdet för respektive faktor vid start- respektive uppföljningstillfället för alla individer som svarade på *båda* enkäterna. Kolumn 4 redovisar den genomsnittliga förändringen som deltagarna genomgått under uppföljningstiden. Se Tabell A1 i Appendix 3 för en mer utförlig tabell.

Uppfattningen om möjligheten att få ett jobb har försämrats mellan tidpunkten när deltagarna påbörjade programmet och tidpunkten för uppföljningen, samtidigt som nöjdheten med livet har förbättrats. Detta kan till en början förefalla motsägelsefullt. Därför har vi tittat på korrelationer (som inte visas här) och de visar att det finns ett positivt samband mellan dessa två faktorer. Vidare är förändringarna som observeras i Tabell 1 i genomsnitt små i båda faktorerna. Detta sammanlagt indikerar att utöver de individer som förändras åt olika håll, finns det fortfarande många individer som utvecklas åt samma håll med avseende på dessa två faktorer d.v.s. ser både bättre möjligheter till ett arbete och är nöjdare med sina liv och vice versa. Att uppfattningen om möjligheten att få ett jobb har försämrats skulle kunna bero på att deltagarna fått en mer realistisk syn på sina jobbmöjligheter under projektets gång.

Förändringarna i kolumn (4) kan förefalla små men är i linje med resultaten i en liknande redovisning i Arendt m.fl.(2016). Vid tolkning av storleken i förändringarna är det viktigt att hålla i åtanke att detta är förändringar mellan diskreta kategorier. Det vill säga, en förändring från t.ex. 0 till 1 kan förefalla liten men kan innebära ett stort framsteg för individens jobbsökande. Andra statistiskt signifikanta förändringar är den ökade benägenheten att vara geografisk rörlig och en, om en liten, försämring i den självuppskattade hälsan.⁹ Notera att frågan om den självuppskattade hälsan handlar mer specifikt om huruvida den påverkar ens möjligheter att få jobb (se Appendix 1). Därför skulle en negativ förändring också kunna spegla en förändrad syn på hur den befintliga hälsan påverkar personens möjligheter att få jobb snarare än en förändrad upplevd hälsa. En sådan tolkning skulle ligga i linje med resultatet ovan om att uppskattningen om ens möjligheter att få jobb går ned, d.v.s. uppfattningen om arbetsmarknaden förändras med tiden.

⁹ Alla "Vet ej" och "Vill inte svara" svarsalternativ har exkluderats från analysen.

Tabell 1: Sammanställning av svar från alla deltagare som svarat på både enkäterna med två månads mellanrum.

(1) Progressionsfaktor	(2) Start	(3) Uppföljning	(4) Förändring
Antal kontakter (5)	1,17	1,25	0,08
Hälsa (4)	2,82	2,77	-0,05***
Typ av jobb (4)	1,90	1,90	0,00
Möjl. att få jobb (5)	2,86	2,3	-0,56***
Rörlighet (3)	0,70	0,75	0,05**
Nöjdhet med livet (5)	2,40	2,62	0,22***

Not: Parenteserna i kolumn 1 anger antalet svarsalternativ som svarsskalan består av. Skalan baseras på en rangordning av svarsalternativen i stigande ordning från sämst till bäst och kan bestå av 3 till 5 nivåer.

* Signifikans på 10-procents nivå, ** Signifikans på 5-procents nivå, *** Signifikans på 1-procents nivå.

Resultaten för tremånadsuppföljningen visar liknande mönster. Dock har även deltagarnas vetskap om typen av arbete eller studier de vill syssla med förbättrats (se Tabell A2 i Appendix 3).

Skilnader mellan olika grupper av deltagare

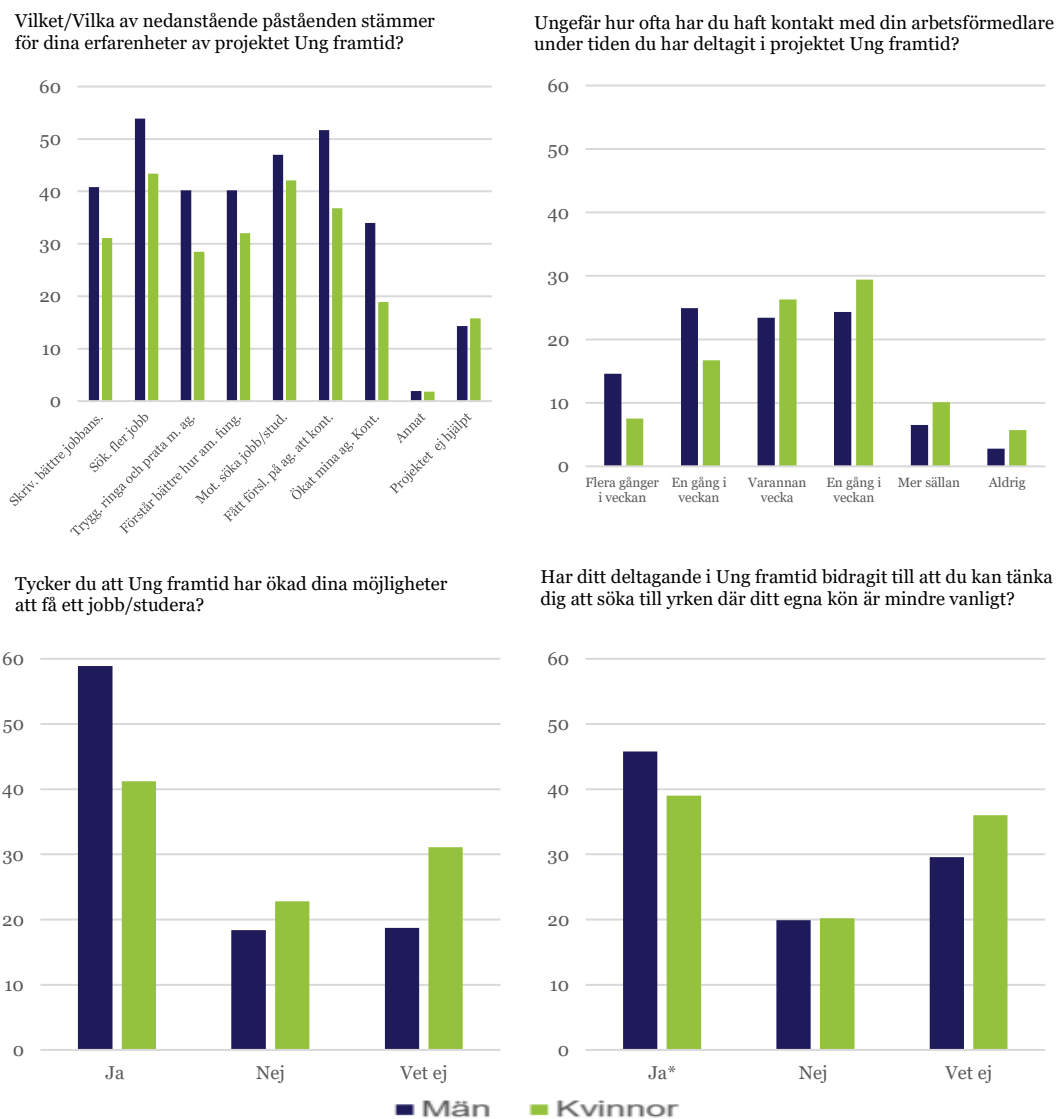
Liknande sammanställningar som i Tabell 1 och Tabell A2 i Appendix 3 har även gjorts separerat för män och kvinnor, för inrikes och utrikes födda deltagare samt för de som fullgjort gymnasiet kontra de som inte har det. Sammanställningarna visar överlag liknande resultat för dessa subgrupper. Se Tabellerna A3, A4 och A5 i Appendix 3 för en mer detaljerad sammanställning av skillnader mellan grupperna.

5.2 Frågor som endast besvarats vid uppföljningstillfället

För att få mer detaljerad information om projektdeltagarnas erfarenheter av projektet ställdes några frågor endast i uppföljningsenkäten där individerna ombads reflektera tillbaka i tiden över sina erfarenheter i projektet. Svaren från tvåmånadsuppföljningen sammanfattas i Figur 3, uppdelat på kvinnor och män. De tre vanligaste angivna förbättringar som projektet ledde till var att projektet gjorde att deltagarna sökte fler jobb, att de hade blivit mer motiverade till att göra just det samt att de hade fått fler förslag på arbetsgivare att kontakta.

Noterbart är de tydliga könsskillnaderna. Det var nästan alltid en större andel av männen som angav att de hade fått hjälp, speciellt vad gäller förslag på arbetsgivare att kontakta och att de också ökat sina arbetsgivarkontakter; cirka 15 procentenheter större andel män än kvinnor angav detta. Vidare var det även en större andel män som angav att projektet hade gjort att de sökte fler jobb, att de hade blivit tryggare med att prata med arbetsgivare och att de hade börjat skriva bättre ansökningar. Att männen fått mer hjälp kan också vara en förklaring till att de i större utsträckning tycker att projektet ökat deras jobbmöjligheter.

Figur 3: Beskrivande statistik över svaren på de frågor som endast ställs i uppföljningsenkäten uppdelat på kön (i procent), två- månadsuppföljningen.

Motsvarigheten till Figur 3 har tagits fram för tremånadsuppföljningen (se Figur A1 i Appendix 4). I tremånadsuppföljningen minskar könsskillnaderna kraftigt och ibland nästintill upphör. Detta sker både för att en mindre andel män svarade att de faktiskt hade fått hjälp, men även för att en större andel kvinnor svarade att de hade fått det. En möjlig förklaring till detta kan vara att projektet fokuserade mer på kvinnliga deltagare senare under projektet vilket jämnade ut könsskillnaderna.¹⁰

¹⁰ En annan förklaring skulle kunna vara att urvalen i två- och tremånadsuppföljningarna skiljer sig ifrån varandra, dock finns det inget stöd för det i bortfallsanalysen (se Appendix 2).

6 Samband mellan progressionsfaktorer och utfall till arbete eller studier

Nästa steg är att undersöka hur progressionsfaktorerna samvarierar med de arbetssökandes arbetsmarknadsutfall, mer specifikt övergång till arbete eller studier. Detta samband har vi studerat för två olika definitioner av arbete; om de arbetssökande avslutade sin arbetslöshet på grund av att de fått en tillsvidare- eller tidsbegränsad anställning eller om de arbetssökande fått någon form av arbete överhuvudtaget (inklusive timanställningar och arbete med stöd).¹¹

I Tabell 2 sammanfattas resultaten från de linjära modellerna som visar sambanden mellan de olika progressionsfaktorerna och utfallen, d.v.s. sannolikheten att hitta jobb eller börja studera (tvåmånadsuppföljningen).¹² I modellerna för respektive progressionsfaktor inkluderas både det värde som angavs vid projektstart samt förändringen som skedde under mätperioden. Vi tar genomgående hänsyn till individegenskaper såsom kön, utbildningsnivå, antal arbetslöshetsdagar, ålder, om individen har en funktionsnedsättningskod samt huruvida individen är född i Sverige eller inte. Resultat som redovisas kan därför tolkas som sambandet mellan progressionsfaktorerna och utfallet när hänsyn tagits till skillnader i individegenskaper. Hänsyn har också tagits till tidsintervallet mellan svaren på start- och uppföljningsenkäten.¹³

Positivt samband mellan flera av progressionsfaktorerna och utfallen

Resultaten visar att det finns två faktorer, hur den arbetssökande ser på sina möjligheter på arbetsmarknaden och livsnöjdhet, som har starka positiva samband med övergång till arbete. Det gäller både nivån vid projektstart och förändringen som skedde under mätperioden. De som ansåg sig ha bättre möjligheter på arbetsmarknaden vid start samt de som förbättrade synen på sina möjligheter under uppföljningstiden är också de som i högre utsträckning övergick till arbete. Detta gäller trots att deltagare i genomsnitt ansåg sig ha sämre möjligheter på arbetsmarknaden vid det senare mättillfället än vid start (se Tabell 1). Likaså hade de som var nöjda med sina liv och som blev nöjdare under projektperioden högre sannolikhet att vara i arbete inom sex månader. Även antalet arbetsrelaterade kontakter visar sig vara viktiga. De som från början hade fler kontakter påbörjade i större utsträckning ett arbete. Däremot ser vi inga statistiskt säkerställda samband mellan förändringen i antalet kontakter och utfall till arbete. En möjlig förklaring till detta kan vara att förändringarna i denna faktor var små (se Tabell 1).

¹¹ Definitionerna är baserade på variabler som hämtats från Arbetsförmedlingens datalager.

¹² De enskilda faktorerna, dvs. startnivån eller förändringen i den, studeras separat i de linjära regressionerna då de är korrelerade med varandra.

¹³ Tid mellan svaren varierar då vissa svarar redan vid första utskick av enkäterna medan andra gör det först efter att de fått påminnelser per mejl eller telefon.

Vidare ser vi inga tydliga samband mellan övergång till utbildning och de studerade faktorerna.

Tabell 2: Linjära samband mellan utfall till arbete (eller studier) och progressionsfaktorerna. Tvåmånadsuppföljning.

	(1) Reguljärt arbete inom 6 månader	(2) Arbete inom 6 månader	(3) Studier inom 6 månader
Antal arbetsrelaterade kontakter			
Startnivå	0.059*	0.065**	-0.019
Förändring mellan mätningar	0.038	0.024	-0.011
Vet vilken typ av arbete eller studier hen vill syssla med			
Startnivå	0.051*	0.055*	0.005
Förändring mellan mätningar	0.019	0.000	0.013
Bedömning om möjligheter att vara i arbete eller studier inom en snar framtid			
Startnivå	0.093***	0.080**	0.020
Förändring mellan mätningar	0.110***	0.084***	0.012
Rörlighet (villighet att pendla)			
Startnivå	0.113	0.068	0.031
Förändring mellan mätningar	-0.048	-0.032	0.066
Livsnöjdhet			
Startnivå	0,065***	0,076***	-0,018
Förändring mellan mätningar	0,059***	0,038*	0,001
Bedömning av den egna hälsan			
Startnivå	0.045	-0.016	0.015
Förändring mellan mätningar	0.054	0.063	-0.008

Not: Alla modeller tar hänsyn till individegenskaper samt antal dagar mellan besvarandet av start- och uppföljningsenkäten. Observera att varje panel anger resultat från tre linjära regressioner för samband mellan en enskild progressionsfaktor och de utfall som studeras.

Motsvarande estimeringar har även gjorts för tremånadsurvalet. Resultaten liknar de som redovisas i Tabell 2 (se Tabell A6 i Appendix 3).

Varierar sambanden mellan olika grupper av deltagare?

Separata modeller skattades även för olika grupper av deltagare. Inga anmärkningsvärda könsskillnader hittades. Några skillnader kan dock nämnas. Ett undantag är sambandet mellan antalet arbetsrelaterade kontakter och utfall till arbete; här verkar de signifikanta positiva sambanden drivas av männens resultat.

Vad gäller inrikes och utrikes födda deltagare visar resultaten att de positiva sambanden, som redovisades i Tabell 2, mellan deltagarnas sannolikhet att hitta ett arbete och bedömning om sina möjligheter på arbetsmarknaden samt livsnöjdhet drivs av de inrikes födda deltagarnas resultat. Notera att även dessa estimeringar tar hänsyn till de tidigare nämnda individegenskaperna vilket innebär att skillnaderna mellan utrikes och inrikes födda deltagare alltså inte beror på skillnader i dessa individegenskaper.

Separata modeller för individer med högst förgymnasial och avklarad gymnasial utbildning visar att sambanden som hittas mellan de olika progressionsfaktorerna och sannolikheten att få ett jobb drivs av deltagare som har en avslutad gymnasial utbildning. Endast två faktorer verkar ha varit viktiga för deltagare med kortare utbildning; hur villiga de har varit att flytta eller pendla vid projektperiodens start samt om deras upplevda hälsa har förbättrats.

6.1 Sambanden mellan individegenskaper och utfall till arbete eller studier

Vi fortsätter med att närmare undersöka hur arbetsmarknadsutfallen varierar mellan deltagare med olika bakgrundsegenskaper, för att sedan undersöka vilka mekanismer som kan tänkas ligga bakom eventuella skillnader. Först skattas linjära regressioner för att undersöka sambanden mellan olika individegenskaper och övergång till arbete eller vidare studier. Vidare skattas sambandet mellan olika individegenskaper och följande variabler: 1) kontaktfrekvensen med arbetsförmedlare, 2) antal sökta jobb, 3) antal mottagna platsförslag, samt 4) antal gånger en individ kommit med i ett urval.¹⁴

I Tabell 3 sammanställs resultaten. I kolumner (1)-(3) redovisas resultaten för chansen att få ett arbete eller påbörja vidare studier. Utrikes födda deltagare hade ca 25 procent lägre sannolikhet att vara i reguljärt arbete sex månader efter projektstart.¹⁵ Det gäller även när en bredare definition av arbete används (till att även inkludera subventionerade och tillfälliga arbeten) vilket dock minskar skillnaderna till ca 20 procent (se kolumn 2). Skillnaderna mellan inrikes och utrikes födda deltagare är alltså större vad gäller chansen att få ett ordinarie arbete jämfört med subventionerade och tillfälliga arbeten. Dock tycks utrikes födda ha högre sannolikhet än inrikes födda att påbörja studier. Vad avser hur tätt deltagarna träffade sina arbetsförmedlare samt hur många jobb de sökte finns inga skillnader mellan grupperna (kolumn 4 och 5). Vi ser dock att utrikes födda deltagare i mindre utsträckning fick platsförslag från sina arbetsförmedlare samt mer sällan kom med i ett urval för att bli informellt rekommenderade till en arbetsgivare. Vårt att notera är att vi i modellen har tagit hänsyn till individernas utbildningsnivå och arbetslöshetshistorik.

¹⁴ Att komma med i ett urval innebär att en arbetssökande blir rekommenderad till en arbetsgivare som informellt har efterfrågat ett antal kandidater för ett arbete.

¹⁵ Variabeln som indikerar om en individ har svenska som modersmål har inkluderats i vissa specifikationer (som inte redovisas här). Skillnaderna i utfall till arbete mellan utrikes födda och inrikes födda deltagare minskar men kvarstår till stor del (17 procentenheter).

Kvinnor träffar sin arbetsförmedlare mer sällan men hittar jobb i samma utsträckning som män

Tabell 3 visar vidare att män träffade sina arbetsförmedlare oftare än kvinnor, vilket överensstämmer med vad deltagarna själva angivit (se Figur 3). Trots det verkar män och kvinnor inte skilja sig åt så mycket, varken vad gäller signifikanta skillnader i utfall till arbete eller andra variabler som studeras. Vidare hade deltagare med nedsatt arbetsförmåga markant lägre sannolikhet att vara i reguljärt arbete. Denna skillnad försvann dock när alla typer av arbeten inkluderades. I övrigt ser vi inga märkbara skillnader mellan de olika grupperna av deltagare.

I nästa steg inkluderas även progressionsfaktorer i estimeringarna. Det är för att undersöka om vissa grupper av deltagare hade högre startvärden eller förändrades mer med avseende på någon av progressionsfaktorerna och därför fick bättre (eller sämre) arbetsmarknadsutfall. Resultaten (visas ej här) visar inte på några nämnvärda skillnader jämfört med Tabell 3. Därför finns inget stöd för hypotesen att skillnader mellan olika grupper vad gäller arbetsmarknadsutfall beror på skillnader i progressionsfaktorerna som mäts. Förklaringen verkar istället ligga i sådant som inte har inkluderats i estimeringarna. En möjlig förklaring skulle exempelvis kunna vara att utrikes födda samt individer med funktionsnedsättning behandlas annorlunda på arbetsmarknaden på grund av diskriminering. En annan möjlig förklaring skulle delvis kunna hittas i resultaten i kolumn 6 och 8. De visar att deltagare födda utanför Sverige samt deltagare med funktionsnedsättning får färre platsförslag av sina arbetsförmedlare och ingår mer sällan i urval till arbetsgivare.

Tabell 3: Samband mellan individegenskaper och olika utfall. Koefficientestimaterna redovisas. Tvåmånadsuppföljningen. Se tabell A7 i Appendix 3 för en fullständig version av tabellen.

	(1) Reguljärt arbete inom 6 månader	(2) Arbete inom 6 månader	(3) Studier inom 6 månader	(4) Antal Sökta jobb	(5) Kontakttäthet med arbets- förmedlare	(6) Plats- förslag	(7) Kommer i ett urval
Född utanför Sverige	-0.245***	-0.196**	0.102*	0.375	-0.037	-0.112***	-0.052***
Man	-0.034	-0.091	0.028	-0.923	0.352**	0.036	-0.005
Ålder	-0.006	0.025	0.011	0.227*	0.098*	0.041**	0.002
Funktionsnedsättningskod	-0.330***	-0.181	0.072	0.117	0.395	-0.005	-0.043
Förgymnasial utbildning	-0.201	-0.004	-0.084	0.024	0.974**	0.011	0.013
Gymnasial utbildning	-0.074	-0.011	-0.010	0.182	0.472	0.068	0.050*
Antal observationer	392	392	392	392	392	392	392

Not: Signifikansnivåerna baseras på robusta standarder fel. * Signifikans på 10-procents nivå, ** Signifikans på 5-procents nivå, *** Signifikans på 1 procent nivå.

7 Sammanfattning och slutsatser

Syftet med den här rapporten har varit att belysa hur vägen till ett arbete ser ut för unga arbetssökande. Med hjälp av enkäter har vi undersökt faktorer som inte finns i registerdata men som förväntas vara förknippade med unga arbetssökandes möjligheter att hitta ett jobb eller påbörja en utbildning. Rapporten besvarar två huvudsakliga frågor: 1) om det har skett någon förändring hos deltagarna med avseende på faktorer som förväntas fånga om de arbetssökande har närmat sig arbetsmarknaden, samt 2) hur dessa faktorer samvarierar med sannolikheten att hitta ett jobb eller påbörja utbildning.

Resultaten visar att det sker förändringar i vissa av de faktorer vi undersöker, särskilt vad gäller uppfattningen om möjligheten att vara i arbete (eller påbörja studier) inom en snar framtid samt livsnöjdheten. I genomsnitt ökar livsnöjdheten samtidigt som möjligheten att vara i arbete (eller studier) inom en snar framtid i genomsnitt minskar. Resultaten visar också att arbetssökande blir mer villiga att flytta eller pendla för att kunna få ett arbete. Det finns också skillnader i startnivå i de mätta faktorerna och hur de förändrades under uppföljningsperioden för olika grupper av arbetssökande. Exempelvis hade utrikes födda deltagare färre arbetsrelaterade kontakter än inrikes födda i början av insatserna och män ökade exempelvis sin livsnöjdhet mer än kvinnor under uppföljningsperioden.

Vidare visar resultaten att deltagarnas uppfattning om möjligheten att vara i arbete inom en snar framtid samt livsnöjdheten är de faktorer som tydligast är förknippade med att deltagarna hittar ett jobb.

De arbetssökande som hade flera arbetsmarknadsrelaterade kontakter från början hade också högre sannolikhet att hitta ett jobb. Dessa samband gäller främst de arbetssökande som hade minst en avklarad gymnasial utbildning och arbetssökande som var födda i Sverige. För arbetssökande som hade en lägre utbildningsnivå var andra faktorer viktiga; viljan att flytta eller pendla samt uppfattningen om den egna hälsan.

Slutligen visar resultaten att det finns stora skillnader i chanserna att få ett arbete mellan inrikes och utrikes födda deltagare samt mellan arbetssökande som bedöms och inte bedöms ha en funktionsnedsättning. Skillnader i de uppmätta faktorerna kan inte (till fullo) förklara dessa skillnader. Dessa skillnader bör undersökas vidare för att förstå vad som kan öka chanserna för olika grupper att få arbete. Vidare visar resultaten att de faktorer som är förknippade med högre sannolikhet att påbörja studier förmodligen är annorlunda än de som mättes i denna studie. Mer kunskap behövs om vilka faktorer som bör förstärkas för att öka övergångar till både arbete och studier.

Sammanfattningsvis visar resultaten i denna rapport att det finns några faktorer som förändras under arbetslöshetsperioden och som verkar vara särskilt viktiga för deltagarnas möjligheter att få arbete. Dessutom är olika faktorer viktiga för olika grupper av arbetssökande för att få ett arbete. Systematiska mätningar av dessa

faktorer skulle i framtiden kunna ge mer information om dessa faktorer förändras under en individs hela arbetslöshetsperiod och mot en riktning som är förknippad med högre chanser på arbetsmarknaden.

Denna undersökning har gett oss insikter som är viktiga för att kunna mäta progressionen mot ett arbete. Informationen är också av hög relevans vad gäller att kunna utforma ett träffsäkert bedömningsstöd (profilering). En viktig policyrekommendation är därför att:

- Arbetsförmedlingen bör se över möjligheterna att öka träffsäkerheten i den arbetsmarknadspolitiskabedömningen genom att t.ex. använda arbetssökandes självskattade möjligheter till arbete.

Referenser

- Arbetsförmedlingen (2018), "Progression inom etableringsuppdraget". Återrapport av regeringsuppdrag 2018-05-04.
- Arendt, J. N., H. L. Andersen och M. Saaby (2016), "Measuring employability trajectories among social welfare recipients". Beskaeftigelses Indikatorprojekt, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning.
- Battu, H. A., A. Ma och E. Phimister (2008), "Housing Tenure, Job Mobility and Unemployment in the UK". *The Economic Journal*, 118: 311–328.
- Brydsten A. (2017), "Yesterday once more? Unemployment and health inequalities across the life course in northern Sweden", Avhandling, Umeå Universitetet, Medicinska fakulteten.
- Böckerman, P. och P. Ilmakunnas (2008), "Unemployment and Self-assessed Health: Evidence from Panel Data". *Health Economics*, 18 :161–179.
- Cappellari, L. och K. Tatsiramos (2015), "With a little help from my friends? Quality of social networks, job finding and job match quality". *European Economic Review*, 78: 55–75.
- Case, A., A. Fertig och C. Paxson (2005), "The Lasting Impact of Childhood Health Circumstances". *Journal of Health Economics*, 24(2):365–389.
- Clark, A. E., E. Diener, Y. Georgellis och R. E. Lucas (2008), "Lags and Leads in Life Satisfaction: A test of the Baseline Hypothesis". *The Economic Journal*, 118(529): 222–243.
- Currie, J. och B. C. Madrian (1999), "Health, Health Insurance and the Labor Market". Sid 3309-3416 i Ashenfelter, O. C. och D. Card (red.), *Handbook of Labor Economics*, 3.
- Engdahl, M. och Forslund, A. (2015), "En förlorad generation? En ESO Rapport om Ungas Etablering på Arbetsmarknaden", Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2015:3, Finansdepartementet.
- Hensvik, L. och O. Nordström Skans (2013), "Networks and youth labor market entry". IFAU Working Paper 2013:23.
- Hensvik, L., D. Müller och O. Nordström Skans (2017), "Connecting the young; High School Graduates' Matching to First Jobs in Booms and Great Recessions". IFAU Working Paper 2017:2.
- Korpi, T. (1997), "Is Utility Related to Employment Status? Employment, Unemployment, Labor Market Policies and Subjective Well-being among Swedish Youth", *Labour Economics*, 4(2):125–147.

- Kramarz, F. och O. Nordström Skans (2014), "When Strong Ties are Strong: Networks and Youth Labour Market Entry". *The Review of Economic Studies*, 81(3):1164–1200.
- Lucas, R. E., A. E. Clark, Y. Georgellis och E. Diener (2004), "Unemployment Alters the Set Point for Life Satisfaction". *Psychological Science*, 15(1): 8–13.
- Marthin, G. (2012), "Measuring the Mismatch in the Swedish Labour Market". Rapport till Finanspolitiska rådet 2012/3.
- Montgomery, J. D. (1991), "Social Networks and Labor-Market Outcomes: Toward an Economic Analysis". *The American Economic Review*, 81(5):1408–1418.
- Nordström Skans, O. (2002), "Scarring effects of the first labour market experience: A sibling based analysis", IFAU Working Paper 2004:14.
- Pissarides, C. A. och J. Wadsworth (1989), "Housing Tenure, Job Mobility and Unemployment in the UK". *The Economic Journal*, 99 :739–755.
- Westerlund, O. (2001), "Arbetslöshet, arbetsmarknadspolitik och geografisk rörlighet". *Ekonomisk Debatt* 29(4):263–272.
- Winkelmann, R. (2014), "Unemployment and happiness". *IZA World of Labor* 2014:94, 1–10.
- Winkelmann, L. och R. Winkelmann (1998), "Why are the unemployed so unhappy? Evidence from Panel Data". *Economica*, 65(257):1–15.
- Wulfgramm, M. (2011), "Can Activating Labor Market Policy Offset the Detrimental Life Satisfaction Effect of Unemployment?". *Socio-Economic Review*, 9(3): 477–501.

Appendix 1:

Enkätfrågor för deltagare i Ung framtid

Frågor som förekommer både i start och uppföljningsenkäten:

1. Har du fullgjort gymnasiet med examensbevis??

- Ja
- Nej

**2. Vad var din sysselsättning innan du blev arbetslös?
(Du kan kryssa i flera svarsalternativ)**

- Var i ordinarie utbildning
- Var heltidsanställd
- Var deltid/timanställd
- Hade eget företag
- Var sjukskriven
- Var i rehabiliteringsåtgärder
- Var föräldraledig
- Annat, nämligen

3. Vilka aktiviteter har du tagit del av på arbetsförmedlingen innan du började delta projektet Ung framtid? (Du kan kryssa i flera svarsalternativ)

- Har deltagit arbetsmarknadsutbildning
- Har haft praktikplats
- Har fått coachning
- Har fått rehabiliteringsåtgärder
- Annat
- Har inte tagit del av någon insats

4. Vet du vilket eller vilken typ av jobb du helst skulle vilja arbeta med (eller studier om det är din målsättning)?

- Jag har ingen aning
- Jag har några vaga idéer
- Jag har en hyfsat bra idé, men vet inte exakt
- Jag vet exakt

5. Hur många av dina kontakter, vänner eller bekanta jobbar inom samma bransch som du söker jobb i?

- Ingen
- 1-2
- 3-5
- 6-10
- Fler än 10

6. Vilket är ditt första språk/modersmål

- Svenska
- Annat språk
- Både svenska och annat språk

7. Upplever du att du har något hälsoproblem som kan påverka dina möjligheter att få och behålla ett jobb/studera?

- Nej
- Ja, jag har små hälsoproblem som kan påverka mina möjligheter att få jobb
- Ja, jag har vissa hälsoproblem som kan påverka mina möjligheter att få jobb
- Ja, jag har stora hälsoproblem som kan påverka mina möjligheter att få jobb
- Vill inte svara

8. Kan du tänka dig att långpendla (minst 1,5 timmar) eller flytta för att få ett jobb?

- Ja, för vilket jobb som helst
- Ja, om det är för rätt jobb eller tillsvidareanställning
- Nej
- Vet ej

9. Hur bedömer du dina möjligheter att få ett jobb (eller börja studera om det är din målsättning) inom tre månader?

- Mycket stora
- Ganska stora
- Varken stora eller små
- Ganska små
- Mycket små

10. I helhet, hur nöjd är du med din livssituation?

- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Varken nöjd eller missnöjd
- Ganska missnöjd
- Mycket missnöjd

Frågor som förekommer endast i uppföljningsenkäten:

**11. Vilket/Vilka av nedanstående påståenden stämmer för dina erfarenheter av projektet Ung framtid?
(Du kan kryssa i flera svarsalternativ)**

- Jag skriver bättre jobbansökningar
- Jag söker fler jobb
- Känner mig tryggare att ringa eller prata med arbetsgivare
- Jag förstår bättre hur arbetsmarknaden fungerar
- Jag känner mig motiverad till att söka jobb/studera
- Jag har fått förslag på arbetsgivare att kontakta
- Jag har ökat mina arbetsgivarkontakter
- Annat, nämligen.....
- Projektet har inte hjälpt mig i något avseende

12. Ungefär hur ofta har du haft kontakt med din arbetsförmedlare under tiden du har deltagit i projektet Ung framtid?

- Flera gånger i veckan
- En gång i veckan
- Varannan vecka
- En gång i månaden
- Mer sällan
- Aldrig

13. Tycker du att Ung framtid har ökad dina möjligheter att få ett jobb/studera?

- Ja
- Nej
- Vet ej

14. Har ditt deltagande i Ung framtid bidragit till att du kan tänka dig att söka till yrken där ditt egna kön är mindre vanligt?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Appendix 2:

Enkätproceduren och beskrivning av urvalet

De deltagare som påbörjade projektet mellan oktober 2016 maj 2017 och svarade på första enkäten fick en uppföljningsenkät 2 månader efter start. Valet av tidsspann var en avvägning mellan två aspekter: 1) att tillräckligt lång tid tilläts passera mellan mättidpunkterna för att förändringar skulle kunna ske och, 2) att hålla uppe svarsfrekvensen. Svarsfrekvenser tenderar att falla rejält när arbetssökande hunnit lämna för arbete, därför var det viktigt att enkäterna skickades vid en tidpunkt då flest arbetssökande rimligtvis fortfarande var kvar i projektet. Den genomsnittliga tiden i projektet var cirka 3 månader.

När svarsfrekvenserna från 2 månadsmätningen låg på en tillräcklig nivå bedömdes det att analysen skulle kunna stärkas genom att tidsintervallet mellan svarstillfällena förlängdes. Anledningen till detta var att selektionen av deltagare in i projektet hade förändrats till att inkludera personer som stod lite längre ifrån arbetsmarknaden. Det resulterade i en ökning av den genomsnittliga tiden som arbetssökande var kvar i projektet. En längre uppföljningsperiod skulle ge mer tid för potentiella förändringar att ske. Därför skickades uppföljningsenkäten till deltagare som påbörjade projektet mellan juni 2017 och december 2017 tre månader efter projektstart istället för två. Det är viktigt att notera att tremånadsuppföljningen baseras på individer som påbörjade projektet senare. Det innebär att det är ett helt annat urval jämfört med tvåmånadsuppföljningen, något som begränsar jämförbarheten mellan de två grupperna. Urvalet bidrar å andra sidan till att svara på frågan om en längre uppföljningsperiod kan ge andra utfall.

I enkätstudier, och när det dessutom är frivilligt att svara, finns risk för att det uppstår systematiska skillnader mellan de som väljer att svara och de som inte gör det. Enkätsvaren reflekterar alltså endast självuppskattningen för de individer som väljer att svara. För att förstå enkätresultaten är det därför viktigt att få en bild av vilka deltagare som fick enkäterna och sen vilka som faktiskt svarade. För detta syfte har information från Arbetsförmedlingens datalager kopplats till de individer som ingick i urvalet.

Tabell A1 beskriver egenskaperna hos individerna som ingick i urvalet för tvåmånadsuppföljningen. I kolumn 1 redovisas statistik för alla arbetssökande som fick den första enkäten, som vi här kallar startenkäten, oavsett om de svarade eller inte. Kolumn 2 beskriver individerna som svarade på startenkäten medan kolumn 3 beskriver de som svarade på både start- och uppföljningsenkäten. Kolumn 4 beskriver de individer som inte svarade på båda enkäterna och därmed föll bort från urvalet. Slutligen redovisar kolumn 5 p-värden som indikerar om det finns statistiskt säkerställda skillnader mellan de som svarade på enkäterna och bortfallet.

Vidare visar tabellen att 1336 individer har fått startenkäten, av dessa svarade 979 individer, och det var endast de som också fick uppföljningsenkäten. 605 deltagare svarade både på start- och uppföljningsenkäterna, vilket resulterar i en svarsfrekvens på ungefär 45 procent. Cirka 60 procent av de arbetssökande som överhuvudtaget fick

enkäten var män och de flesta av de arbetssökande hade en avklarad gymnasial utbildning. Endast 4 procent av urvalet hade en kod för funktionsnedsättning och nästan 80 procent var födda i Sverige.

Tabell A1: Beskrivande statistik över svarande arbetssökande och bortfallet. Två-månadsuppföljning.

	(1) Grund Urval	(2) Svarat Startenkät	(3) Svarat Start- och uppföljnin g	(4) Totalt Bortfall	(5) P-värde, T-test (3)-(4)
Genomsnittlig ålder	22	22	22	22	0,64
Andel:					
Män	0,6	0,6	0,61	0,59	0,62
Med förgymnasial utbildning	0,21	0,19	0,18	0,23	0,05 **
Med gymnasial utbildning	0,72	0,74	0,73	0,72	0,7
Med eftergymnasial utbildning	0,07	0,08	0,09	0,06	0,02 **
Födda i Sverige	0,76	0,78	0,77	0,75	0,64
Med funktionsnedsättningskod	0,04	0,04	0,05	0,04	0,3
Med A-kassa	0,56	0,58	0,54	0,57	0,3
I Marknadsområde 6 ¹⁶	0,17	0,17	0,15	0,18	0,17
I Marknadsområde 7	0,43	0,43	0,43	0,43	0,89
I Marknadsområde 8	0,09	0,07	0,07	0,11	0,02 **
I Marknadsområde 9	0,31	0,33	0,35	0,28	0,01 ***
Som avregistrerats innan de fått slutenkät	0,229	0,06	0,01	0,48	0,00 ***
Genomsnittligt antal inskrivningsdagar:					
I aktuell inskrivningsperiod	150	145	143	155	0,00 ***
De senaste 5 åren	229	221	207	247	0,53
Antal Individer	1336	979	605	732	

Not: *Signifikans på 10-procents nivå, ** Signifikans på 5-procents nivå, ***Signifikans på 1 procents nivå.

Motsvarande information som ovan men för tremånadsuppföljningen har sammanställts i Tabell A2 i Appendix 2. Tabellen visar på ett liknande mönster som Tabell A1 förutom att deltagarna i tremånadsuppföljningen har längre inskrivningstider. Detta tyder på att projektets målgrupp har förändrats under uppföljningstiden.

¹⁶ Arbetsförmedlingens verksamhet är uppdelad geografiskt i så kallade marknadsområden. Marknadsområde 6, 7, 8 och 9 står för Västra Svealand, Skåne, Småland Blekinge respektive Södra Norrland.

Tabell A2: Beskrivande statistik över svarande arbetssökande och bortfallet. Tre månadsuppföljningar.

	(1) Grund Urval	(2) Svarat Startenkät	(3) Svarat Start- och uppföljning	(4) Totalt Bortfall	(5) P-värde, T-test (3)-(4)
Genomsnittlig ålder	21	21	21	21	0,47
Andel:					
Män	0,56	0,54	0,54	0,58	0,15
Med förgymnasial utbildning	0,16	0,15	0,17	0,16	0,73
Med gymnasial utbildning	0,75	0,76	0,73	0,78	0,08 *
Med eftergymnasial utbildning	0,08	0,09	0,1	0,06	0,02 **
Födda i Sverige	0,8	0,78	0,75	0,84	0,00 ***
Med funktionsnedsättningskod	0,04	0,04	0,04	0,03	0,24
Med A-kassa	0,54	0,52	0,54	0,53	0,86
I Marknadsområde 6	0,12	0,12	0,11	0,12	0,78
I Marknadsområde 7	0,4	0,4	0,4	0,4	0,86
I Marknadsområde 8	0,09	0,08	0,09	0,08	0,62
I Marknadsområde 9	0,4	0,4	0,4	0,4	0,94
Som avregistrerats innan de fått startenkät	0	0	0	0	
Som avregistrerats innan de fått slutenkät	0,22	0,1	0	0,46	0,00 ***
Genomsnittligt antal inskrivningsdagar:					
I aktuell inskrivningsperiod	83,37	76,75	81,92	84,87	0,36
De senaste 5 åren	159,05	145,78	152,08	166,26	0,83
Antal Individer	1065	854	546	524	

Not: *Signifikans på 10-procents nivå, ** Signifikans på 5-procents nivå, ***Signifikans på 1 procents nivå.

Appendix 3:

Tabell A1: Sammanställning av svar från alla deltagare som svarat på både enkäterna med två månads mellanrum.

(1) Progressionsfaktor	(2) Start	(3) Uppfölj.	(4) Föränd.	(5) Antal	(6) P-värde
Antal kontakter (5)	1,17	1,25	0,08	528	0,14
Hälsa (4)	2,82	2,77	-0,05	475	0,00 ***
Typ av jobb (4)	1,90	1,90	0	525	0,97
Möjl. att få jobb (5)	2,86	2,3	-0,56	514	0,00 ***
Rörlighet (3)	0,70	0,75	0,05	364	0,05 **
Nöjdhet med livet (5)	2,40	2,62	0,22	519	0,00 ***

Not: I parenteserna anges antalet svarsalternativ som svarsskalan består av. Skalan baseras på en rangordning av svarsalternativen i stigande ordning från sämst till bäst och kan bestå av 3 till 5 nivåer. Oavsett hur ordningen ser ut i frågeformuläret, har siffrorna kodats enligt denna princip.
*Signifikans på 10-procents nivå, ** Signifikans på 5-procents nivå, ***Signifikans på 1 procent nivå

Tabell A2: Sammanställning av svar från alla deltagare som svarat på både enkäterna med tre månads mellanrum.

(1) Progressionsfaktor	(2) Start	(3) Uppfölj.	(4) Föränd.	(5) Antal	(6) P-värde
Antal kontakter (5)	1,22	1,25	0,03	463	0,53
Hälsa (4)	2,88	2,82	-0,06	411	0,00 ***
Typ av jobb (4)	1,85	1,95	0,1	460	0,06 *
Möjl. att få jobb (5)	2,84	2,37	-0,47	449	0,00 ***
Rörlighet (3)	0,68	0,72	0,04	324	0,19
Nöjdhet med livet (5)	2,48	2,66	0,18	456	0,00 ***

Not: * Signifikans på 10-procents nivå, ** Signifikans på 5-procents nivå, *** Signifikans på 1 procent nivå.

Tabell A3: Sammanställning av svar från alla kvinnor och män som svarat på två- respektive tremånadsmätningen

(1) Progressionsfaktor	(2) Start	(3) Uppfölj.	(4) Föränd.	(5) Antal	(6) P-värde
Kvinnor					
Två månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	1,09	1,22	0,13	216	0,10 *
Hälsa (4)	2,74	2,67	-0,07	184	0,12
Typ av jobb (4)	2,04	1,95	-0,09	215	0,25
Möjl. att få jobb (5)	2,85	2,21	-0,64	211	0,00 ***
Rörlighet (3)	0,61	0,66	0,05	137	0,19
Nöjdhet med livet (5)	2,41	2,55	0,14	215	0,06 *
Tre månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	1,14	1,22	0,08	215	0,28
Hälsa (4)	2,86	2,78	-0,08	188	0,00 ***
Typ av jobb (4)	1,92	1,97	0,05	214	0,53
Möjl. att få jobb (5)	2,84	2,29	-0,55	204	0,00 ***
Rörlighet (3)	0,56	0,63	0,07	137	0,14
Nöjdhet med livet (5)	2,59	2,70	0,11	212	0,15
Män					
Två månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	1,23	1,28	0,05	312	0,51
Hälsa (4)	2,87	2,84	-0,03	291	0,01 ***
Typ av jobb (4)	1,81	1,87	0,06	310	0,38
Möjl. att få jobb (5)	2,87	2,36	-0,51	303	0,00 ***
Rörlighet (3)	0,76	0,81	0,05	227	0,13
Nöjdhet med livet (5)	2,40	2,67	0,27	304	0,00 ***
Tre månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	1,29	1,28	-0,01	248	0,92
Hälsa (4)	2,89	2,86	-0,03	223	0,06 *
Typ av jobb (4)	1,79	1,94	0,15	246	0,04 **
Möjl. att få jobb (5)	2,85	2,44	-0,41	245	0,00 ***
Rörlighet (3)	0,78	0,80	0,02	187	0,63
Nöjdhet med livet (5)	2,38	2,62	0,24	244	0,00 ***

Not: *Signifikans på 10-procents nivå, ** Signifikans på 5-procents nivå, ***Signifikans på 1 procents nivå.

Tabell A4: Sammanställning av svar från alla inrikes födda och utrikes födda som svarat på två- respektive tremånadsmätningen

(1) Progressionsfaktor	(2) Start	(3) Uppfölj.	(4) Föränd.	(5) Antal	(6) P-värde
<i>Inrikes födda</i>					
Två månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	1,28	1,30	0,02	413	0,75
Hälsa (4)	2,80	2,74	-0,06	371	0,00 ***
Typ av jobb (4)	1,94	1,88	-0,06	411	0,21
Möjl. att få jobb (5)	2,87	2,32	-0,55	405	0,00 ***
Rörlighet (3)	0,69	0,72	0,03	292	0,20
Nöjdhet med livet (5)	2,41	2,60	0,19	408	0,00 ***
Tre månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	1,29	1,30	0,01	354	0,89
Hälsa (4)	2,85	2,79	-0,06	314	0,00 ***
Typ av jobb (4)	1,91	1,99	0,08	352	0,20
Möjl. att få jobb (5)	2,88	2,44	-0,44	345	0,00 ***
Rörlighet (3)	0,68	0,71	0,03	260	0,37
Nöjdhet med livet (5)	2,52	2,67	0,15	350	0,01 ***
<i>Utrikes födda</i>					
Två månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	0,78	1,08	0,3	115	0,01 ***
Hälsa (4)	2,88	2,89	0,01	104	0,74
Typ av jobb (4)	1,75	2,00	0,25	114	0,05 **
Möjl. att få jobb (5)	2,84	2,21	-0,63	109	0,00 ***
Rörlighet (3)	0,78	0,89	0,11	72	0,07 *
Nöjdhet med livet (5)	2,39	2,69	0,3	111	0,02 **
Tre månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	0,99	1,11	0,12	109	0,31
Hälsa (4)	2,96	2,93	-0,03	97	0,20
Typ av jobb (4)	1,65	1,85	0,2	108	0,13
Möjl. att få jobb (5)	2,70	2,15	-0,55	104	0,00 ***
Rörlighet (3)	0,69	0,78	0,09	64	0,33
Nöjdhet med livet (5)	2,35	2,61	0,26	106	0,02 **

Not: *Signifikans på 10-procents nivå, ** Signifikans på 5-procents nivå, ***Signifikans på 1 procents nivå.

Tabell A5: Sammanställning av svar från alla med och utan en avklarad gymnasial utbildning som svarat på två- respektive tremånadsmätningen

(1) Progressionsfaktor	(2) Start	(3) Uppfölj.	(4) Föränd.	(5) Antal	(6) P-värde
<i>Ej avklarad gymnasial utbildning</i>					
Två månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	1,07	1,26	0,19	166	0,05*
Hälsa (4)	2,85	2,77	-0,08	145	0,04**
Typ av jobb (4)	1,81	1,86	0,06	164	0,63
Möjl. att få jobb (5)	2,75	2,09	-0,66	156	0,00***
Rörlighet (3)	0,77	0,82	0,06	107	0,29
Nöjdhet med livet (5)	2,24	2,54	0,30	162	0,00***
Tre månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	1,05	1,12	0,07	124	0,50
Hälsa (4)	2,90	2,76	-0,13	106	0,01***
Typ av jobb (4)	1,67	1,94	0,27	123	0,03**
Möjl. att få jobb (5)	2,72	2,13	-0,60	119	0,00***
Rörlighet (3)	0,71	0,81	0,10	79	0,20
Nöjdhet med livet (5)	2,34	2,58	0,23	120	0,03**
<i>Avklarad gymnasial utbildning</i>					
Två månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	1,22	1,25	0,03	463	0,53
Hälsa (4)	2,88	2,82	-0,06	411	0,00***
Typ av jobb (4)	1,85	1,95	0,11	460	0,06*
Möjl. att få jobb (5)	2,84	2,37	-0,47	449	0,00***
Rörlighet (3)	0,68	0,73	0,04	324	0,19
Nöjdhet med livet (5)	2,48	2,66	0,18	456	0,00***
Tre månadsuppföljning					
Antal kontakter (5)	1,29	1,32	0,03	333	0,68
Hälsa (4)	2,87	2,84	-0,04	299	0,02**
Typ av jobb (4)	1,92	1,97	0,05	331	0,41
Möjl. att få jobb (5)	2,89	2,47	-0,42	324	0,00***
Rörlighet (3)	0,68	0,71	0,03	239	0,42
Nöjdhet med livet (5)	2,54	2,69	0,15	330	0,01***

Not: *Signifikans på 10-procents nivå, ** Signifikans på 5-procents nivå, ***Signifikans på 1 procent nivå.

Tabell A6: Linjära samband mellan utfall till arbete (eller studier) och progressionsfaktorerna. Tremånadsuppföljning.

	(1) Reguljärt arbete inom 6 månader	(2) Arbete inom 6 månader	(3) Studier inom 6 månader
Antal arbetsrelaterade kontakter			
Startnivå	0.030	0.031	-0.016
Förändring mellan mätningar	0.000	-0.013	0.000
Vet vilken typ av arbete eller studier hen vill syssla med			
Startnivå	0.011	0.015	0.031*
Förändring mellan mätningar	-0.013	-0.013	0.029*
Bedömning om möjligheter att vara i arbete eller studier inom en snar framtid			
Startnivå	0.131***	0.149***	0.019
Förändring mellan mätningar	0.102***	0.102***	0.017
Rörlighet (villighet att pendla)			
Startnivå	-0.055	0.051	0.001
Förändring mellan mätningar	-0.020	-0.019	-0.003
Livsnöjdhet			
Startnivå	0.055*	0.095***	-0.007
Förändring mellan mätningar	0.071**	0.049	0.012
Bedömning av den egna hälsan			
Startnivå	0.058	0.082	0.010
Förändring mellan mätningar	0.046	0.038	0.033*

Not: Alla modeller tar hänsyn till individegenskaper samt antal dagar mellan det att start- och uppföljningsenkäten har besvarats. Observera att varje panel anger resultat från tre linjära regressioner för samband mellan en enskild progressionsfaktor och de utfall som studeras.

Tabell A7: Samband mellan individegenskaper och olika utfall. Koefficientestimatet redovisas. Tvåmånadsuppföljningen.

	(1) Reguljärt arbete inom 6 månader	(2) Arbete inom 6 månader	(3) Studier inom 6 månader	(4) Antal Sökta jobb	(5) Kontakttäthet med arbets- förmedlare	(6) Plats- förslag	(7) Plats- anvisningar	(8) Kommer i ett urval
Född utanför Sverige	-0.245***	-0.196**	0.102*	0.375	-0.037	-0.112***	0.009	-0.052***
Man	-0.034	-0.091	0.028	-0.923	0.352**	0.036	-0.007	-0.005
Ålder	-0.006	0.025	0.011	0.227*	0.098*	0.041**	0.012**	0.002
Funktionsnedsättningskod	-0.330***	-0.181	0.072	0.117	0.395	-0.005	0.019	-0.043
<i>Utbildningsnivåer, referens kategori: eftergymnasial</i>								
Förgymnasial utbildning	-0.201	-0.004	-0.084	0.024	0.974**	0.011	0.003	0.013
Gymnasial utbildning	-0.074	-0.011	-0.010	0.182	0.472	0.068	0.011	0.050*
Antal dagar i arbetslöshet	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA
Dagar mellan svar till start- och slut enkäten	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA
Konstant	0.847*	0.266	-0.225	-2.036	-0.244	-0.764*	-0.227**	0.102
R2	0.114	0.056	0.036	0.046	0.078	0.071	0.047	0.071
Antal observationer	392	392	392	392	392	392	392	392

Not: Signifikansnivåerna baseras på robusta standarder fel. * Signifikans på 10-procents nivå, ** Signifikans på 5-procents nivå, *** Signifikans på 1 procent nivå.

Appendix 4:

Figur A1: Beskrivande statistik över svaren på de frågor som endast ställs i uppföljningsenkäten uppdelat på kön (i procent), tre- månadsuppföljningen.

